

This question paper contains 3 printed pages]

JO—136—2023

FACULTY OF INTERDISCIPLINARY STUDIES

M.A. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

(New/CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper IV

(India's Foreign Policy)

(Friday, 8-12-2023)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—Three Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) Question Nos. 1, 2 and 3 carry equal marks.

(iii) Question No. 4 carries 15 marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) प्रश्न क्र. 1, 2 आणि 3 साठी समान गुण आहेत.

(iii) प्रश्न क्र. 4 साठी 15 गुण आहेत.

1. Write an essay on India's foreign policy during Mrs. Indira Gandhi's tenure as Prime Minister. 20

श्रीमती इंदिरा गांधी यांच्या पंतप्रधानपदाच्या कारकीर्दीदरम्यानच्या भारताच्या परराष्ट्र धोरणावर निबंध लिहा.

P.T.O.

WT

(2)

JO—136—2023

Or

(किंवा)

Discuss India's relations with China in the post-Cold War period.

शीत युद्धोत्तर काळातील भारत-चीन संबंधाची चर्चा करा.

2. Discuss the changes in India's nuclear policy since independence. 20

स्वातंत्र्यानंतरच्या कालखंडातील भारताच्या आण्विक धोरणात झालेल्या बदलांची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Explain the determinants of India's foreign policy.

भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे निर्धारण करणारे घटक स्पष्ट करा.

3. Review India's relations with Pakistan since 1947. 20

1947 पासूनच्या भारत-पाकिस्तान संबंधाचा आढावा घ्या.

Or

(किंवा)

Write an essay on India-Bangladesh relations.

भारत-बांगलादेश संबंधावर निबंध लिहा.

4. Write short notes on any *three* of the following (Each carries equal marks) : 15

(i) Indo-Sri Lanka Peace Accord of 1987

- (ii) Indo-Soviet Friendship Treaty of 1971
- (iii) Pokhran-II
- (iv) Indo-US Civil Nuclear Agreement
- (v) Comprehensive Test Ban Treaty.

खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर थोडक्यात टिपा लिहा (प्रत्येकास समान गुण आहेत) :

- (i) 1987 चा भारत-श्रीलंका शांती करार
- (ii) 1971 चा भारत-सोव्हिएट युनियन मैत्री करार
- (iii) पोखरण-2
- (iv) भारत-अमेरिका नागरी अणु करार
- (v) सर्वकष चाचणी बंदी करार.